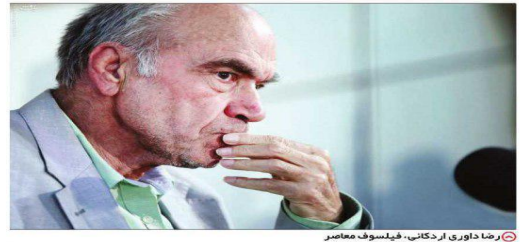

رضا داوری اردکانی در نشست «تاملی بر وضع فلسفه در ایران» مطرح کرد

حوزه‌های علمیه تدریسی فلسفه را ادامه دهند

رضا داوری اردکانی، فیلسوف معاصر

حوزه‌های علمیه تدریس فلسفه را ادامه دهند

رضا داوری اردکانی یکی از منحصربه‌فردترین چهره‌های فلسفی ایران معاصر است. او نه همانند غلامحسین ابراهیمی‌دینانی مورخ فلسفه اسلامی است و نه مانند سیدحسین نصر راوی رایانه از حکمت و فلسفه. او نه مثل احمد فردید در کار تفکر به کلمات بود و نه مانند هانری کرین در پی شناسایی میراث معنوی تفکر اسلامی. او نه همانند داریوش شایگان عزم سفر فلسفی به تمدن‌های بزرگ را دارد و نه مثل جواد طباطبایی در پی تدوین نظریه فلسفی برای ایران است. داوری اردکانی که با همه فلاسفه پیش گفته موافقت داشته و دارد، با همه آنها متفاوت است. رویکرد داوری اردکانی معطوف به خرد فلسفی و کاربردی آن در وضع معاصر ما است. به همین خاطر همه سخنرانی‌هایش ناظر به مسأله‌یابی و مسأله‌شناسی‌هایی است که اگر چه در ظاهر ساده و راحت‌الموصول هستند، کاری دشوار و فیلسوف‌آبانه است. داوری اردکانی از این حیث سخن و نظری متفاوت از همه اندیشمندان معاصر ایرانی مطرح کرده و پرسش‌آفرینی می‌کند.

او در دومین سمینار «تاملی بر وضع فلسفه در ایران» که در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد باز سخنان متفاوت خود را مطرح کرد و گفت: «از بخت‌های من در آخر عمر این است که دوباره به فلسفه اسلامی برگشته‌ام. البته هیچ‌گاه تعلق خاطر من را به فلسفه اسلامی رها نکرده‌ام؛ اما بیشتر در تاریخ فلسفه اسلامی بوده‌ام. در جوانی یک رساله درباره فارابی نوشته و از آن زمان به بعد هیچ وقت فلسفه اسلامی را رها نکرده‌ام ولی کار من در دانشگاه تدریس تاریخ فلسفه غربی بوده است.»

فیلسوف معاصر ایرانی افزود: «ما به تفکر و تامل در این مسائل نیاز داریم. فلسفه چیزی نیست که بگویم دیروز بوده بلکه فلسفه امروز است. بیایید این فلسفه را امروزی کنیم چرا باید فلسفه را امروزی کنیم؟! برای اینکه به آب و نان برسیم. در واقع فلسفه بنیاد خرد مردمان را پایدار می‌کند؛ از این رو همه فلسفه‌ها درست هستند و به همین دلیل هم همه فلسفه‌ها وجود دارند.»

رئیس فرهنگستان علوم با بیان اینکه فلسفه به معنای عام به معنای تفکر است، تاکید کرد: «همواره و همه جا بشر از تفکر برخوردار بوده و این تفکر ممکن است شدید یا ضعیف باشد. اما همیشه تفکر وجود داشته و اگر روزی پیوند تفکر با انسان قطع شود موجود دیگری خواهیم بود و این تفکر با ذات ما ارتباط دارد. منظور از ذات، ذات تاریخی است.»

رضا داوری اردکانی تصریح کرد: «فلسفه‌ای که صرف علم فلسفه باشد هیچ است و مرتبه‌ای پایین‌تر از سایر علوم دارد. برای اینکه ما تامل فلسفه را فرا بگیریم باید علم فلسفه را یاد بگیریم و ناگزیر از آن هستیم؛ اما نباید در علم فلسفه توقف کنیم. فلاسفه حرفی زده‌اند که حرفی زده باشند. همه علوم، علم سودمند هستند. اگر فیزیک و بیوشیمی سودمند است سودش معلوم است. فلسفه هم سود دارد و ما نیز باید سود فلسفه را احساس کنیم.» رئیس فرهنگستان علوم گفت: «افلاطون و ارسطو بنایی گذاشته‌اند که مدینه یونانی منقرض شده است؛ اینکه آنها کار بدی کرده‌اند یا کار خوبی من نمی‌دانم. در واقع سقراط، ساختارشکنی کرده است و فلسفه در عین ویرانگری بنیانگذاری هم می‌کند.»

چهره ماندگار فلسفه در پایان گفت: «بنیانی که افلاطون و ارسطو بنا نهاده‌اند 2000 سال طول کشیده تا این بنیانگذاری مشخص شود. فلسفه علم رسمی نیست، ولی آموزش رسمی آن هم مفید است و ما باید آن را بیاموزیم؛ به خصوص که فلسفه در حوزه‌های علمیه مستحکم‌تر و استوارتر می‌تواند تدریس شود و به همین خاطر باید آموزش آن ادامه پیدا کند.»